DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/280

od 3. prosinca 2018.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu upućivanja na Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 138/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. prosinca 2003. o ekonomskim računima u poljoprivredi na području Zajednice ([1]), a posebno njezin članak 2. stavak 2. i članak 3. stavak 3.,

budući da:

(1) Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) (dalje u tekstu „ESA 2010”) sadržava referentni okvir zajedničkih standarda, definicija, klasifikacija i računovodstvenih pravila za izradu računa država članica za statističke potrebe Unije.

(2) Ekonomski računi u poljoprivredi su satelitski računi nacionalnih računa, kako su definirani u ESA-i 2010, namijenjeni dobivanju usklađenih i među državama članicama usporedivih rezultata za izradu računa za potrebe Unije.

(3) Budući da je ESA 2010 revizija ESA-e 95, potrebno je u priloge I. i II. Uredbi (EZ) br. 138/2004 uvesti nova upućivanja.

(4) Priloge I. i II. Uredbi (EZ) br. 138/2004 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog I. Uredbi (EZ) br. 138/2004 mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Prilog II. Uredbi (EZ) br. 138/2004 mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. prosinca 2018.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

([1]) SL L 33, 5.2.2004., str. 1.

([2]) Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

PRILOG I.

Prilog I. Uredbi (EZ) br. 138/2004 mijenja se kako slijedi:

1. u cijelom Prilogu:

   (a) „ESA 95” zamjenjuje se s „ESA 2010”;

   (b) „SNA 93” zamjenjuje se sa „SNA 2008”.

2. odjeljak „Sadržaj” mijenja se kako slijedi:

   (a) u točki III. F. 3. „Zakupnine (zemljišta i podzemnih ležišta)” zamjenjuje se sa „Zakupnine (od zemljišta i podzemnih nalazišta)”;

   (b) u točki III. F. 4. „Dohodak od imovine pripisan vlasnicima polica osiguranja (koji nije obuhvaćen ERP-om)” zamjenjuje se s „Dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja (koji nije obuhvaćen ERP-om)”;

   (c) u točki VI. B. 4. „Obračun dodane vrijednosti u stalnim cijenama” zamjenjuje se s „Obračun dodane vrijednosti po fiksnim godišnjim cijenama”.

3. odjeljak „Predgovor” zamjenjuje se sljedećim:

„**PREDGOVOR**

Revizija Europskog sustava računa (ESA 2010) (*) dovela je do više izmjena osnovne metodologije za ERP kako bi se osigurala usklađenost s ESA-om i omogućilo usklađivanje ERP-a među državama članicama i sa središnjim okvirom nacionalnih računa te osigurala izvedivost izmjena. Ovaj priručnik sastavljen je uzimajući u obzir sva ta razmatranja jer se osim na koncepte, načela i temeljna pravila za izradu ERP-a odnosi i na sve prilagodbe posebnim značajkama u području poljoprivrede.

(*) Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa – ESA 2010, Luxembourg 2013.”

4. odjeljak I. mijenja se kako slijedi:

   (a) u točki 1.02., bilješka (2) zamjenjuje se sljedećim:

   „(2) Sustav nacionalnih računa, 2008. Zajednička publikacija Ujedinjenih naroda, Europske komisije, Međunarodnog monetarnog fonda, OECD-a i Svjetske banke.”;

   (b) u točki 1.03. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

   „Obilježje ESA-e 2010 jest upotreba dvije vrste jedinica i dva odgovarajuća načina podjele nacionalnoga gospodarstva.”;

   (c) u točki 1.08. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

   „Te dvije vrste dohotka (dohodak ostvaren poljoprivrednom proizvodnjom i dohodak poljoprivrednih kućanstava) mjere se u dvije različite svrhe, koje zahtijevaju primjenu dvaju različitih metoda podjele gospodarstva: prva podjela, za potrebe ERP-a, temelji se na proizvodnim jedinicama koje se definiraju s obzirom na gospodarsku djelatnost; druga se temelji na kućanstvima (tj. institucionalnim jedinicama) čiji je glavni izvor dohotka samostalna poljoprivredna djelatnost.”;

   (d) točka 1.09. zamjenjuje se sljedećim:

   „1.09. Radi analize tijekova koji se javljaju u proizvodnom procesu te pri uporabi robe i usluga potrebno je odabrati jedinice s naglašenim tehničko-gospodarskim odnosima. Taj zahtjev znači da se u pravilu institucionalne jedinice moraju podijeliti na manje i homogenije jedinice s obzirom na vrstu proizvodnje. Svrha lokalnih jedinica po vrsti djelatnosti (lokalnih JVD-a) jest ispuniti taj zahtjev primjenjujući operativni pristup (ESA 2010, 2.147.) (*).

   (*) Potrebno je naglasiti da, iako ESA daje prednost lokalnim JVD-ima, najprikladnija jedinica za analize proizvodnog procesa jest jedinica homogene proizvodnje. Ta se jedinica upotrebljava pri analizi inputa i outputa jer točno odgovara vrsti djelatnosti. Institucionalne jedinice stoga se dijele na onoliko jedinica homogene proizvodnje koliko ima djelatnosti (osim pomoćnih). Grupiranjem jedinica homogene proizvodnje ekonomija se može podijeliti u „čiste” (homogene) grane. Jedinica homogene proizvodnje ne može se, u pravilu, izravno promatrati. Stoga račune homogenih grana nije moguće izraditi na temelju skupina jedinica homogene proizvodnje. ESA opisuje jednu od metoda izrade tih računa. Ona uključuje pridruživanje sporedne proizvodnje i pripadajućih troškova pojedinih grana djelatnosti odgovarajućim homogenim granama (ESA 2010, 2.153. do 2.156., 9.52. do 9.63.).”;

(e) točka 1.10. zamjenjuje se sljedećim:

„1.10. Lokalna jedinica po vrsti djelatnosti (lokalni JVD) dio je JVD-a koji odgovara lokalnoj jedinici. U SNA-i 2008 i ISIC-u Rev. 4 lokalni JVD naziva se pogon. JVD okuplja sve dijelove institucionalne jedinice u ulozi proizvođača koji pridonosi obavljanju djelatnosti na razini razreda djelatnosti (četveroznamenkasta brojčana oznaka) u NACE Rev. 2 (referentna klasifikacija za gospodarske djelatnosti, usp. 1.55.) i odgovara jednoj operativnoj potpodjeli ili većem broju operativnih potpodjela institucionalne jedinice. Informacijski sustav institucionalne jedinice treba za svaki lokalni JVD osigurati, na temelju procjene ili obračuna, barem podatke o vrijednosti proizvodnje, intermedijarnoj potrošnji, naknadama zaposlenicima, poslovnom višku, zaposlenosti i bruto investicijama u fiksni kapital (ESA 2010, 2.148). Lokalna jedinica je institucionalna jedinica ili dio institucionalne jedinice koja proizvodi robu i usluge, a nalazi se na zemljopisno određenom mjestu.";

(f) točka 1.11. zamjenjuje se sljedećim:

„1.11. Iako lokalni JVD može odgovarati institucionalnoj jedinici ili dijelu institucionalne jedinice u ulozi proizvođača, on nikada ne može pripadati dvjema različitim institucionalnim jedinicama. Budući da se većina institucionalnih jedinica koje proizvode robu i pružaju usluge u praksi istodobno bavi različitim djelatnostima (glavnom djelatnošću te jednom ili više sporednih djelatnosti), one se mogu podijeliti na isti broj lokalnih JVD-a ako su dostupne potrebne informacije. No pomoćne djelatnosti (nabava, prodaja, marketing, računovodstvo, prijevoz, skladištenje, održavanje itd.; usp. 1.27.) ne mogu dovesti do stvaranja lokalnog JVD-a, osim ako se obavljaju na odvojenoj lokaciji, smještenoj u regiji koja nije regija lokalnog JVD-a kojemu služe (ESA 2010, 3.13.).";

(g) točka 1.12. zamjenjuje se sljedećim:

„1.12. U osnovi, trebalo bi bilježiti onoliko lokalnih JVD-a koliko ima sporednih djelatnosti, no može se dogoditi da statističke (računovodstvene) informacije ne omogućuju da se sporedne djelatnosti lokalnih JVD-a ili dijelovi tih djelatnosti odvoje od glavnih djelatnosti JVD-a. Ako institucionalna jedinica koja proizvodi robu ili pruža usluge uz glavnu djelatnost ima jednu ili više sporednih djelatnosti, ona se dijeli na isti broj JVD-a, a sporedne djelatnosti klasificiraju se pod pozicije različite od glavne djelatnosti. Pomoćne djelatnosti ne odvajaju se od glavne ili sporednih djelatnosti. No JVD-i koji potpadaju pod posebnu poziciju u sustavu klasifikacije mogu proizvoditi proizvode izvan homogene skupine na račun povezanih sporednih djelatnosti koje se iz dostupnih računovodstvenih dokumenata ne mogu zasebno identificirati. Iz tog razloga JVD može obavljati jednu ili više sporednih djelatnosti. (ESA 2010, 2.149.).";

(h) točka 1.13. zamjenjuje se sljedećim:

„1.13. Smatra se da se djelatnost obavlja ako se kombinacijom izvora kao što su oprema, radna snaga, proizvodne tehnike, informatička mreža ili proizvodi stvaraju određena roba ili usluge. Djelatnost obilježava input proizvoda (robe i usluga), proizvodni proces i output proizvodâ. Glavna djelatnost lokalnog JVD-a jest djelatnost čija dodana vrijednost prelazi dodanu vrijednost bilo koje druge djelatnosti koja se obavlja u istoj jedinici. Klasifikacija glavne djelatnosti određuje se upućivanjem na NACE Rev. 2, prvo na najvišoj razini klasifikacije, a zatim na detaljnijim razinama (ESA 2010, 3.10.).";

(i) u točki 1.14. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Na najdetaljnijoj razini klasifikacije, kako je definirana u ESA-i 2010 točki 2.150., industrija obuhvaća sve lokalne JVD-e iz istog razreda (četveroznamenkasta brojčana oznaka) klasifikacije NACE Rev. 2 koje se stoga bave istom glavnom djelatnošću kao što je ona definirana u klasifikaciji NACE Rev. 2.";

(j) točka 1.16. podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. nepoljoprivrednih neodvojivih sporednih djelatnosti koje obavljaju poljoprivredne jedinice.";

(k) u točki 1.17. posljednje dvije rečenice zamjenjuju se sljedećim:

„Stroga primjena ESA pravila na jedinice i skupinu jedinica zapravo bi trebala rezultirati podjelom poljoprivrednoga gospodarstva na više zasebnih lokalnih JVD-a u slučajevima kada se na istom poljoprivrednom gospodarstvu obavlja nekoliko djelatnosti iz razreda s četveroznamenkastom oznakom prema klasifikaciji NACE Rev. 2 i kada su dostupne informacije koje se zahtijevaju u skladu s točkom 1.10. Prihvaćanje poljoprivrednoga gospodarstva kao lokalnog JVD-a poljoprivredne industrije u nacionalnim računima i ERP-u temelji se na statističkom pristupu.";

(l) u točki 1.19. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Budući da u skladu s ESA-om 2010 industrija obuhvaća skupinu jedinica koje kao svoju glavnu djelatnost obavljaju istu ili slične vrste djelatnosti, definicija poljoprivredne industrije u ERP-u ovisi o utvrđivanju karakterističnih djelatnosti i jedinica unutar te industrije.";

(m) u točki 1.20. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Poljoprivredna industrija tretira se kao skupina svih JVD-a na lokalnoj razini koji obavljaju sljedeće gospodarske djelatnosti kao glavnu ili sporednu djelatnost (za preciznu definiciju poljoprivredne industrije usp. točke od 1.60. do 1.66.):";

(n) točka 1.24. zamjenjuje se sljedećim:

„1.24. Budući da je svrha ERP-a mjerenje, opisivanje i analiza stvaranja dohotka iz poljoprivredne gospodarske djelatnosti (koja je u državama članicama EU-a gotovo isključivo komercijalna djelatnost), odlučeno je da se isključe jedinice za koje poljoprivredna djelatnost predstavlja samo aktivnost u slobodno vrijeme (*). Nasuprot tomu, jedinice koje se bave naturalnom poljoprivredom uključene su u ERP. Valja naglasiti da poljoprivredni output za vlastitu finalnu potrošnju na poljoprivrednim gospodarstvima mora biti zabilježen u ERP-u.

(*) Riječ je o malim jedinicama koje ne proizvode za prodaju nego za vlastitu potrošnju i bave se poljoprivrednim djelatnostima, no o njima ekonomski ne ovise.";

(o) točka 1.25. zamjenjuje se sljedećim:

„1.25. Upotreba lokalnog JVD-a kao bazične jedinice za poljoprivrednu industriju podrazumijeva bilježenje nepoljoprivrednih sporednih djelatnosti u slučajevima kada ih nije moguće odvojiti od glavne poljoprivredne djelatnosti.";

(p) točka 1.26. zamjenjuje se sljedećim:

„1.26. Neodvojive nepoljoprivredne sporedne djelatnosti lokalnih poljoprivrednih JVD-a definiraju se u ERP-u kao djelatnosti koje su usko povezane s poljoprivrednom proizvodnjom, a informacije koje se odnose na njihov output, intermedijarnu potrošnju, naknade zaposlenima, input radne snage ili bruto investicije u fiksni kapital ne mogu se u razdoblju statističkog promatranja odvojiti od informacija o glavnoj poljoprivrednoj djelatnosti.";

(q) u točki 1.27. druga i treća alineja zamjenjuju se sljedećim:

„— one ne smiju biti pomoćne djelatnosti. Pomoćne djelatnosti ne izdvajaju se u posebne subjekte niti se odvajaju od glavnih ili sporednih djelatnosti ili subjekata kojima služe. Sukladno tome, pomoćne djelatnosti moraju se integrirati s lokalnim JVD-om kojemu služe, osim ako su organizirane u odvojene jedinice i smještene u drugoj regiji. Pomoćne djelatnosti pripadaju istoj industriji kao i lokalni JVD koje podupiru. Pomoćne djelatnosti su dopunske djelatnosti (npr. prodaja, marketing, skladištenje, prijevoz za vlastite potrebe; vidjeti ESA 2010, 3.12. i 3.13. te SNA 2008, od 5.35. do 5.44.) koje obavlja neko poduzeće kako bi stvorilo preduvjete za obavljanje svoje glavne djelatnosti ili sporednih djelatnosti. Karakteristično je da se output pomoćnih djelatnosti pojavljuje kao input u različitim tipovima proizvodne djelatnosti.

— prema dogovoru, one ne smiju obuhvaćati proizvodnju za bruto investicije u fiksni kapital u obliku nepoljoprivrednih proizvoda (kao što su zgrade ili strojevi) za vlastiti račun. Proizvodnja za vlastitu finalnu potrošnju smatra se odvojivom djelatnosti i bilježi kao proizvodnja lokalnog JVD-a koji je moguće identificirati. Usluge smještaja pružene zaposlenima kao oblik plaćanja u naravi moraju se tretirati na sličan način (na računu stvaranja dohotka bilježe se kao naknada zaposlenima u naturi),";

(r) točka 1.29. zamjenjuje se sljedećim:

„1.29. Mogu se razlikovati dva osnovna tipa neodvojivih nepoljoprivrednih sporednih djelatnosti:

1. Djelatnosti koje čine nastavak poljoprivredne djelatnosti i upotrebljavaju poljoprivredne proizvode. Tu vrstu djelatnosti moguće je naći u većini država članica EU-a. Prerada poljoprivrednih proizvoda karakteristična je djelatnost za tu skupinu:

Prerada poljoprivrednih proizvoda

— mlijeka u maslac, vrhnje, sireve, jogurte i druge mliječne proizvode,

— voća i povrća u voćne sokove, konzervirane prehrambene proizvode, alkoholna pića i druge proizvode,

— grožđa, mošta i vina u alkoholne proizvode (npr. pjenušava vina, kao što je šampanjac, i jaka alkoholna pića, kao što je konjak),

— pletenje materijala od bilja/tekstila/vune,

— proizvodnja pašteta, guščje jetre i ostalih mesnih prerađevina,

— prerada ostalih poljoprivrednih proizvoda;

Klasificiranje i pakiranje poljoprivrednih proizvoda, npr. jaja i krumpira

2. Djelatnosti koje uključuju poljoprivredno gospodarstvo i njegova sredstva za poljoprivrednu proizvodnju (oprema, instalacije, zgrade, radna snaga). U osnovi, te djelatnosti obuhvaćaju sljedeće:

— agroturizam – kampiranje, usluge pripreme i dostave hrane i pića (catering), hoteli, različite vrste smještaja i sl.,

— prodaje na poljoprivrednim gospodarstvima – trgovina na malo proizvodima koji ne potječu s poljoprivrednoga gospodarstva. Izravna prodaja poljoprivrednih proizvoda, sirovih ili prerađenih, bilježi se kao output predmetnih proizvoda,

— sport i rekreacija na selu – upotreba zemljišta za aktivnosti kao što su golf, jahanje, lov, ribolov itd.,

— usluge za treće osobe – npr. iznajmljivanje i popravak poljoprivrednih strojeva, projekti navodnjavanja, poljoprivredna savjetodavna služba, skladištenje proizvoda, održavanje objekata na poljoprivrednim gospodarstvima, komercijalne usluge povezane s poljoprivrednim proizvodima, prijevoz poljoprivrednih proizvoda itd. Te se usluge bilježe kao sporedne djelatnosti samo ako se obavljaju za treću osobu. Kada se obavljaju za vlastite potrebe, smatraju se pomoćnim djelatnostima koje se ne bilježe na računima (usp. 1.27.),

— usluge uređenja krajobraza – košenje trave, podrezivanje živica, čišćenje snijega, planiranje, sadnja i održavanje zelenih površina i sl.,

— uzgoj ribe,

— druge djelatnosti pri kojima se upotrebljava zemlja i sredstva za poljoprivrednu proizvodnju. Te druge djelatnosti uključivat će istraživanje i razvoj ako ih ne obavljaju odvojeni lokalni JVD-i i ako se njihova vrijednost može procijeniti.”;

(s) točka 1.33. zamjenjuje se sljedećim:

„1.33. Prema ESA 2010 output neke industrije čine svi proizvodi koje su proizvele sve jedinice u toj industriji tijekom dotičnog računovodstvenog razdoblja, s izuzetkom robe i usluga koje je u istom računovodstvenom razdoblju proizvela i potrošila ista jedinica. Mjerenje outputa poljoprivredne industrije temelji se na prilagodbi tog ESA-inog pravila, pri čemu se u output poljoprivredne industrije uključuje dio outputa koji su potrošile same poljoprivredne jedinice (usp. od 2.032. do 2.036.). Tako u ERP-u output poljoprivredne industrije čini zbroj outputa svih jedinica u industriji (neuključujući output za intermedijarnu potrošnju u istoj jedinici), uvećan za output potrošen u procesu intermedijarne potrošnje u istoj jedinici, pod uvjetom da se taj output odnosi na dvije različite glavne djelatnosti (kao što je proizvodnja poljoprivrednih kultura koje se upotrebljavaju kao hrana za životinje) te da zadovoljava određene kriterije (navedene u 2.055.).”;

(t) točka 1.37. zamjenjuje se sljedećim:

„1.37. ERP-ovi se temelje na slijedu međusobno povezanih računa. U ESA-i 2010 potpuni slijed računa uključuje tekuće račune, račune akumulacije i bilance (ESA 2010, od 1.113. do 1.115.). Ti različiti računi omogućuju bilježenje transakcija i ostalih tijekova povezanih sa specifičnim aspektima gospodarskog ciklusa (npr. proizvodnjom) unutar uređenog okvira. Transakcije obuhvaćaju od stvaranja (generiranja) dohotka preko akumuliranja dohotka u vidu imovine do njegove raspodjele i preraspodjele. Izravnavajuće, tj. odbitne stavke (protustavke) upotrebljavaju se kao agregati za mjerenje ekonomske uspješnosti.”;

(u) točka 1.38. zamjenjuje se sljedećim:

„1.38. Tekući računi odnose se na proizvodnju i povezano stvaranje, raspodjelu i preraspodjelu dohotka i njegovu upotrebu u obliku finalne potrošnje; oni omogućuju izračun „štednje” koja čini ključnu sastavnicu akumulacije. Na računima akumulacije raščlanjuju se različite sastavnice promjena stanja imovine i obveza jedinica te oni omogućuju bilježenje promjena u neto vrijednosti (razlici između imovine i obveza). U bilancama se iskazuju ukupna imovina i ukupne obveze različitih jedinica na početku i na kraju računovodstvenog razdoblja te njihova neto vrijednost. Tijekovi koji se odnose na svaku pojedinu stavku imovine i obveza, koji su iskazani na računima akumulacije, iskazuju se ponovno na računu „promjene u bilancama” (ESA 2010, od 8.02. do 8.09. i tablica 8.1.).”;

(v) točka 1.39. zamjenjuje se sljedećim:

„1.39. Prethodno navedeni slijed računa primjenjuje se na institucionalne jedinice, institucionalne sektore i podsektore te ukupno gospodarstvo. ESA 2010 polazi od pretpostavke da nema smisla izraditi potpuni slijed računa za pojedini lokalni JVD i pojedinu industriju jer te jedinice rijetko mogu zadržati robu ili imovinu u svoje vlastito ime, odnosno primati i dijeliti dohodak.”;

(w) u točki 1.43. tablice od 1. do 4. zamjenjuju se sljedećim:

„A. **Tekući računi**

Tablica 1.: Račun proizvodnje

Uporabe			*Izvori*		
P.2	Intermedijarna potrošnja	*50*	*P.1*	Output	*100*
B.1 g	**Bruto dodana vrijednost**	*50*			
P.51c	Potrošnja fiksnog kapitala	*10*			
B.1n	**Neto dodana vrijednost**	*40*			

Tablica 2.: Račun stvaranja dohotka

Uporabe			*Izvori*		
D.1	Naknade zaposlenicima	10	B.1n	Neto dodana vrijednost	40
D.29	Ostali porezi na proizvodnju	5			
D.39	Ostale subvencije za proizvodnju	– 10			
B.2n/B.3n	**Neto poslovni višak/neto mješoviti prihod**	35			

Tablica 3.: Račun poduzetničkog dohotka

Uporabe			*Izvori*		
D.4	Dohodak od imovine	10	B.2n/B.3n	Neto poslovni višak/neto mješoviti prihod	35
D.41	Kamate	5			
D.45	Najamnina/zakupnina	5	D.4	Dohodak od imovine	1
			D.41	Kamate	1
			D.42	*Raspodijeljeni dohodak korporacija*	
			D.43	*Reinvestirana dobit od izravnih stranih ulaganja*	
			D.44	*Ostali dohodak od ulaganja*	
			D.45	*Najamnina/zakupnina*	
B.4n	**Neto poduzetnički dohodak**	26			

B. **Računi akumulacije**

Tablica 4.: Račun kapitala

Promjene imovine			*Promjene obveza i neto vrijednosti*		
B.101	*Promjena neto vrijednosti kao rezultat štednje i kapitalnih transfera*		*B.8n*	*Štednja, neto*	
			D.9r	Kapitalni transferi, potraživanja	10
			D.92r	Investicijske potpore, potraživanja	5
			D.99r	Ostali kapitalni transferi, potraživanja	5
			D.9p	*Kapitalni transferi, dugovanja*	
			D.91p	*Porezi na kapital, dugovanja*	
			D.99p	*Ostali kapitalni transferi, dugovanja*	
P.51 g	Bruto investicije u fiksni kapital (BIFK)	100	*B.101*	*Promjene neto vrijednosti kao rezultat štednje i kapitalnih transfera*	
P.511	Nabave umanjene za prodaje dugotrajne imovine (BIFK u dugotrajnu imovinu)	89			
P.511a	BIFK u nasade	10			
P.511b	BIFK u stoku	15			
P.511c	BIFK u strojeve i opremu	20			
P.511d	BIFK u prijevozna sredstva	20			
P.511e	BIFK u gospodarske zgrade	20			
P.511f	BIFK u ostale radove, osim poboljšanja zemljišta (ostale zgrade i objekti itd.)	0			
P.511 g	Veća poboljšanja zemljišta	4			
P.511h	Istraživanje i razvoj	0			
P.511i	Druge BIFK (npr. računalni programi, prava proizvodnje)	0			
P.512	Troškovi prijenosa vlasništva neproizvedene imovine (zemljišta itd.)	1			
P.51c	Potrošnja fiksnog kapitala	10			
P.52	Promjene u stanju zaliha	5			
P.53	*Nabave dragocjenosti umanjene za prodaje*				
NP	*Nabave neproizvedene imovine umanjene za prodaje (zemljišta itd.)*				
B.9	*Neto krediti(+)/neto zaduženja (–)*				
K.1	*Ekonomsko nastajanje aktive*				
K.2	*Ekonomsko nestajanje neproizvedene aktive*”				

(x) Točka 1.44. zamjenjuje se sljedećim:

„1.44. Treba imati na umu da su transakcije i zalihe robe navedene kurzivom u tablicama 3. i 4. stavke koje:

— nisu relevantne za ERP jer se primjenjuje koncept industrije, a slijed računa nije potpun. Predmetne pozicije su pozicije D.42 Raspodijeljeni dohodak korporacija, D.43 Reinvestirana dobit od izravnih stranih ulaganja, D.44 Ostali dohodak od ulaganja i D.45 Najamnina/zakupnina u stupcu Izvori u tablici 3. te pozicije B.8n Neto štednja, B.101 Promjene u neto vrijednosti kao rezultat štednje i kapitalnih transfera te B.9 Neto krediti (+)/Neto zaduženja (–) u tablici 4. ili

— nisu zabilježene zbog nedostatka pouzdanih informacija ili zbog toga što trenutačno nisu od posebnog značaja za potrebe izrade ERP-a. Riječ je o pozicijama D.9p Kapitalni transferi, dugovanja, D.91p Porezi na kapital, dugovanja i D.99p Ostali kapitalni transferi, dugovanja, P.53 Nabave dragocjenosti umanjene za prodaje, NP Nabave neproizvedene imovine (zemljišta i druge neproizvedene imovine) umanjene za prodaje, K.1 Ekonomsko nastajanje imovine, K.2 Ekonomsko nestajanje neproizvedene imovine u tablici 4. Neke od tih stavki (npr. D.91, K.1, K.2) mogu se naknadno bilježiti u ERP.";

(y) u točki 1.46. posljednje dvije rečenice zamjenjuju se sljedećim:

„U slučaju poduzeća koja nisu osnovana kao trgovačka društva u sektoru kućanstava, izravnavajuća stavka ovog računa implicitno sadržava element koji odgovara naknadi za rad koji obavlja vlasnik ili članovi njegove obitelji. Taj dohodak od samozapošljavanja ima značajke nadnica i plaća te značajke dobiti zbog posla koji je obavio poduzetnik. Taj se dohodak, ne samo nadnice ni samo dobit, naziva „mješovitim dohotkom" (ESA 2010, 8.19.).";

(z) točka 1.59. zamjenjuje se sljedećim:

„1.59. Prema ESA-i 2010 industrija odgovara skupini lokalnih JVD-a koji se bave istom ili sličnom glavnom djelatnosti. Na najdetaljnijoj razini klasifikacije industrija obuhvaća sve lokalne JVD-e u istom razredu (četveroznamenkasta brojčana oznaka) NACE-a Rev. 2, koji se stoga bave istom djelatnosti kao što je definirano u toj nomenklaturi (ESA 2010, 2.150.). Prema tome, definicija područja poljoprivredne industrije zahtijeva precizno navođenje:

— njezinih karakterističnih djelatnosti,

— karakterističnih jedinica ERP-a.";

(aa) točka 1.60. zamjenjuje se sljedećim:

„1.60. Poljoprivredna industrija, kako je opisana u ERP-u, u načelu odgovara odjeljku 01 u NACE-u Rev. 2 s razlikama prikazanima u sljedećim stavcima od 1.62. do 1.66.";

(bb) točka 1.63. zamjenjuje se sljedećim:

„1.63. Popis karakterističnih poljoprivrednih djelatnosti ERP-a odgovara tih sedam skupina djelatnosti (od 01.1. do 01.7.), ali sa sljedećim razlikama:

— uključena je proizvodnja vina i maslinova ulja (isključivo iz grožđa i maslina uzgojenih na istom poljoprivrednom gospodarstvu),

— isključene su neke djelatnosti koje se prema NACE-u Rev. 2 smatraju poljoprivrednim uslugama (npr. upravljanje sustavima za navodnjavanje – u tom slučaju u obzir se uzima isključivo ugovorni posao u poljoprivredi).";

(cc) u točki 1.78. treća rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Stoga tijekove koje poljoprivrednici ostvare iz takvih djelatnosti treba isključiti iz ERP-a.";

(dd) točka 1.93. zamjenjuje se sljedećim:

„1.93. Poljoprivredna industrija za potrebe izrade ERP-a, kako je definirana u točkama od 1.62 do 1.66, razlikuje se u nekim aspektima od definicije grane za potrebe izrade nacionalnih računa. Razlike se odnose na definiciju karakterističnih djelatnosti i jedinica. One se mogu sažeti kako slijedi:

Poljoprivredna industrija za potrebe ERP-a = poljoprivredna grana za potrebe nacionalnih računa (NACE Rev. 2, odjeljak 01)

— Proizvodnja jedinica koje pružaju povezane poljoprivredne usluge, osim ugovornog posla u poljoprivredi (npr. upravljanje sustavima za navodnjavanje)

— Jedinice za koje poljoprivredna djelatnost odgovara samo aktivnosti u slobodno vrijeme i koje su uključene u nacionalne račune, usp. ESA 2010, 3.08.

+ Proizvodnja jedinica koje proizvode vino i maslinovo ulje (isključivo iz grožđa i maslina uzgojenih u istoj jedinici (udruženja proizvođača, zadruge itd.))

+ Odvojive sporedne poljoprivredne djelatnosti jedinica čija glavna djelatnost nije poljoprivredna (usp. 1.18.)".

5. odjeljak II. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2.008. zamjenjuje se sljedećim:

„2.008. ESA 2010 (1.101. do 1.105.) bilježi tijekove (osobito transakcije proizvodima i transakcije raspodjele) po obračunskom načelu, drugim riječima, u trenutku kada ekonomska vrijednost, dugovanje ili potraživanje nastaje, odnosno kada je transformirano, stornirano ili prestane postojati, a ne u trenutku u kojem je zapravo obavljeno plaćanje.";

(b) točka 2.010. zamjenjuje se sljedećim:

„2.010. U okviru ESA-e 2010 proizvodnja se smatra kontinuiranim procesom u kojemu se roba i usluge pretvaraju u drugu robu i usluge. Ovisno o proizvodima, taj se proces može odvijati tijekom različitih razdoblja, a ta razdoblja mogu biti duža od računovodstvenog razdoblja. Kao rezultat takve karakterizacije proizvodnje i primjene obračunskog načela output se bilježi kao nedovršena proizvodnja. Prema tome,u skladu s ESA 2010 (3.54.), output poljoprivrednih proizvoda bilježi se kao da se kontinuirano proizvodi tijekom cijelog razdoblja proizvodnje (a ne samo u trenutku skupljanja uroda, odnosno klanja životinja). Uzgoj poljoprivrednih kultura, neposječena drvna masa i riblji fond ili životinje koje se uzgajaju u prehrambene svrhe tretiraju se tijekom procesa proizvodnje kao zalihe nedovršene proizvodnje, a nakon završetka procesa treba ih pretvoriti u zalihe gotovih proizvoda. Output ne uključuje promjene nekultiviranih bioloških resursa, npr. rast životinja, ptica, riba u divljini ili nekultivirani rast šuma, no uključuje ulov životinja, ptica i riba u divljini.";

(c) točka 2.011. zamjenjuje se sljedećim:

„2.011. Bilježenje outputa kao nedovršene proizvodnje poželjno je i potrebno za ekonomsku analizu ako se proces proizvodnje odvija tijekom razdoblja koje je duže od računovodstvenog razdoblja. To omogućuje dosljednost između bilježenja troškova i outputa kako bi se dobili relevantni podaci o dodanoj vrijednosti. Budući da se ERP-ovi temelje na kalendarskoj godini, može se pretpostaviti da se bilježenje nedovršene proizvodnje odnosi samo na one proizvode čiji proces proizvodnje nije završen na kraju kalendarske godine (ali i u slučajevima kada se opća razina cijena brzo mijenja tijekom računovodstvenog razdoblja).";

(d) u točki 2.014. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Vrijednost koju svake godine tijekom proizvodnog procesa treba bilježiti kao output u okviru nedovršene proizvodnje može se izračunati tako da se očekivana vrijednost gotovog proizvoda raspodijeli po razdobljima razmjerno troškovima nastalima u pojedinom razdoblju (SNA 2008, 6. 112.).";

(e) u točki 2.017. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je moguće razlikovati mlade životinje s obzirom na njihovu uporabu u budućnosti, životinje koje se namjeravaju upotrijebiti kao čimbenici proizvodnje trebale bi se bilježiti kao bruto investicije u fiksni kapital od samog njihova rođenja (bruto investicije u fiksni kapital za vlastiti račun, koje se bilježe kada se proizvedu), tj. smatraju se nedovršenom proizvodnjom, a njihov prirast bilježi se kao output, usp. ESA 2010, 3.134.).";

(f) u naslovu dijela B „(usp. ESA 95, od 3.07 do 3.58)" zamjenjuje se s

„(usp. ESA 2010, od 3.07. do 3.54.)";

(g) točka 2.032. zamjenjuje se sljedećim:

„2.032. Output su svi proizvodi nastali tijekom računovodstvenog razdoblja (ESA 2010, 3.14.). Važno je razlikovati izraz „output" i izraz „proizvodnja" jer output označava dobivenu robu i usluge, a proizvodnja označava proces.";

(h) u točki 2.033. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Oni se stoga ne bilježe kao dio outputa ili intermedijarne potrošnje tog lokalnog JVD-a.";

(i) u točki 2.036. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Iako nije predloženo u ESA-i 2010, pravilo koje se primjenjuje u izradi ERP-a predviđeno je u SNA-i zbog posebnih značajki poljoprivrede te u metodološkom priručniku FAO-a ([1]).";

(j) točka 2.041. zamjenjuje se sljedećim:

„2.041. U skladu s ESA-om 2010, postoje tri vrste gubitaka kojemogu snositi proizvođači: uzastopni gubici zaliha (ESA 2010, 3.147.), izvanredni gubici zaliha (ESA 2010, 6.13.e) i gubici kao posljedica prirodnih nepogoda (ESA 2010, 6.08. i 6.09.).";

(k) točka 2.059. zamjenjuje se sljedećim:

„2.059. Na poziciji prerada od strane proizvođača bilježe se količine proizvedene kako bi ih poljoprivredni proizvođači mogli dalje prerađivati (npr. mlijeko prerađeno u maslac ili sir, jabuke prerađene u jabučni mošt ili jabučno vino), ali samo u okviru prerađivačkih djelatnosti koje se mogu odvojiti od glavne poljoprivredne djelatnosti (na temelju računovodstvenih dokumenata, usp. 1.26.). Trebalo bi bilježiti samo sirove proizvode (npr. sirovo mlijeko, jabuke), a ne prerađene proizvode koji su od njih proizvedeni (npr. maslac, jabučni mošt i jabučno vino). Drugim riječima, posao koji je dio prerade poljoprivrednih proizvoda ne uzima se u obzir u okviru te pozicije.";

(l) u točki 2.065. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Potrebno je napomenuti da se prodaja životinja klasificiranih kao dugotrajna imovina, koje su izdvojene iz proizvodnog stada (izvoz ili klanje), ne bilježi kao prodaja.";

(m) točka 2.077. zamjenjuje se sljedećim:

„2.077. Pojam „ukupni output" za mjerenje outputa poljoprivredne djelatnosti uključuje trgovinu poljoprivrednim proizvodima i uslugama među poljoprivrednim jedinicama kao i potrošnju proizvoda stočne hrane unutar jedinice (neovisno o tome jesu li namijenjeni za prodaju ili ne).";

(n) umeće se nova točka 2.080.1.:

„2.080.1. Prema ESA-i 2010, 3.82 istraživanje i razvoj jest kreativni rad koji se sustavno obavlja radi povećanja znanja te korištenja tog znanja u svrhu otkrivanja ili razvoja novih proizvoda, uključujući unaprjeđenje inačica ili razvoj novih proizvoda te unaprjeđenje inačica ili kvalitete postojećih proizvoda, ili otkrivanje i razvoj novih ili učinkovitijih proizvodnih procesa. Relativno značajna veličina istraživanja i razvoja u odnosu na glavnu djelatnost bilježi se kao sporedna djelatnost lokalnog JVD-a. Ako je moguće, za istraživanje i razvoj uspostavlja se zaseban lokalni JVD, koji se ne raspodjeljuje poljoprivrednoj industriji. Kad je riječ o jedinicama koje imaju i djelatnosti istraživanja i razvoja, ako se ne mogu dodijeliti zasebnom lokalnom JVD-u i ako je moguće procijeniti troškove istraživanja i razvoja povezane s poljoprivrednim djelatnostima, te procjene trebale bi se bilježiti kao output poljoprivredne industrije, i to kao „ostale neodvojive nepoljoprivredne sporedne djelatnosti" (proizvodnja za vlastite potrebe) i kao bruto investicije u fiksni kapital.";

(o) točka 2.081. zamjenjuje se sljedećim:

„2.081. U skladu s definicijom outputa poljoprivredne industrije (usp. 1.16.), output poljoprivredne industrije čini zbroj outputa poljoprivrednih proizvoda (usp. od 2.076. do 2.077.) te robe i usluga proizvedenih u neodvojivim nepoljoprivrednim sporednim djelatnostima (usp.od 2.078. do 2.080.1).";

(p) točka 2.082. zamjenjuje se sljedećim:

„2.082. Output se vrednuje prema bazičnoj cijeni. Bazična cijena jest cijena koju proizvođač prima od kupca za jedinicu robe ili usluge proizvedene kao output, umanjena za bilo kakav porez plativ za tu jedinicu kao posljedica njezine proizvodnje ili prodaje (tj. porezi na proizvode), uvećana za bilo kakvu subvenciju primljenu za tu jedinicu kao posljedica njezine proizvodnje ili prodaje (tj. subvencije za proizvode). Bazična cijena ne uključuje troškove prijevoza za koje proizvođač izdaje poseban račun. Isključeni su i vlasnički dobici i gubici na financijsku i nefinancijsku imovinu (usp. ESA 2010, 3.44.).";

(q) u točki 2.085. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Cijena koju je postigao proizvođač odgovara proizvođačkoj cijeni (ne računajući fakturirani PDV) kako je definirana u SNA-i 2008, od 6.51. do 6.54. (tj. cijena franko poljoprivredno gospodarstvo).”;

(r) u naslovu dijela C „(usp. ESA 95, od 3.69 do 3.73)” zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 3.88. do 3.92.)”;

(s) točka 2.089. zamjenjuje se sljedećim:

„2.089. Intermedijarna potrošnja odnosi se na vrijednost svih roba i usluga iskorištenih kao input u proizvodnom procesu, isključujući dugotrajnu imovinu čija se potrošnja bilježi kao potrošnja fiksnog kapitala. Predmetna roba i usluge transformiraju se ili potpuno iskorištavaju tijekom procesa proizvodnje (usp. ESA 2010, 3.88.). U podrobnoj klasifikaciji na različite kategorije stavaka, intermedijarna potrošnja ukazuje na povezanost poljoprivrede s ostalim gospodarskim granama koje osiguravaju inputi. Intermedijarna potrošnja upotrebljava se i kao stavka unosa za izračun intenziteta čimbenika (tj. omjera između dvaju čimbenika proizvodnje, npr. intermedijarne potrošnje i inputa rada).”;

(t) točka 2.090. zamjenjuje se sljedećim:

„2.090. Intermedijarna potrošnja isključuje novostečenu ili postojeću stečenu dugotrajnu imovinu proizvedenu unutar gospodarstva ili uvezenu: ona se bilježi kao bruto investicije u fiksni kapital (usp. 2.109. od (c) do (f)). To se odnosi na stavke koje su nepoljoprivredna dugotrajna imovina, kao što su zgrade ili drugi objekti, strojevi i oprema, te na poljoprivrednu dugotrajnu imovinu kao što su nasadi i životinje u produktivnoj dobi. Stjecanje neproizvedene imovine, kao što je zemljište, također je isključeno iz intermedijarne potrošnje. Alat koji nije skup i upotrebljava se za učestale poslove, kao što su pile, čekići, odvijači, ključevi za matice, francuski ključevi i drugi ručni alati te mali uređaji, kao što su džepni kalkulatori, bilježi se kao intermedijarna potrošnja.”;

(u) točka 2.094. zamjenjuje se sljedećim:

„2.094. Trgovina stokom, koja je slična zalihama nedovršene proizvodnje (kao što su prasad i jaja u nasadu) i obavlja se među poljoprivrednim jedinicama, te uvoz stoke ne bilježe se kao intermedijarna potrošnja (ili bilo koja vrsta outputa) (usp. od 2.066. do 2.070.).”;

(v) točka 2.107.1. zamjenjuje se sljedećim:

„2.107.1. U skladu s konvencijom ESA 2010, vrijednost indirektno mjerenih usluga financijskog posredovanja (UFPIM) koje se upotrebljavaju u poljoprivrednoj industriji trebalo bi bilježiti kao intermedijarnu potrošnju poljoprivredne industrije (usp. ESA 2010, poglavlje 14).”;

(w) točka 2.108. mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) plaćenu najamninu, izravno ili kao dio ugovora o najmu, za upotrebu nestambenih objekata i ostale kapitalne imovine (materijalne ili nematerijalne), kao što je najam strojeva i opreme bez osoblja koje njima upravlja (usp. 1.23.) ili računalnog softvera. Međutim ako nije moguće razlikovati najam nestambenih objekata od strane lokalnih poljoprivrednih JVD-a i zakup poljoprivrednog zemljišta, cijela se stavka bilježi kao zakup poljoprivrednog zemljišta na računu dohotka predmetnog poduzeća (usp. 3.082.);”;

ii. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) kupnja usluga istraživanja tržišta i oglašavanja, izdaci za osposobljavanje osoblja i slične usluge;”;

iii. točka (o) zamjenjuje se sljedećim:

„(o) plaćanje javnim tijelima za dobivanje licenci ili dozvola za obavljanje komercijalne ili profesionalne djelatnosti ako dobivanju tih dozvola prethodi temeljito ispitivanje u regulatorne svrhe (osim ako naknade nisu nerazmjerne koristima od predmetnih usluga, usp. 3.048. (e) i ESA 2010, 4.80. (d));”;

iv. točka (p) zamjenjuje se sljedećim:

„(p) kupnja sitnog alata koji nije skup, radne odjeće, rezervnih dijelova i trajne opreme male vrijednosti koji se upotrebljavaju za relativno jednostavne poslove (ESA 2010 3.89. (f) 1. i SNA 2008, 6.225.);";

v. točka (q) zamjenjuje se sljedećim:

„(q) naknade za kratkoročne ugovore, najmove i licence zabilježene kao neproizvedena imovina; to uključuje izravnu kupnju takve neproizvedene imovine.";

(x) točka 2.109. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (b) posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„No smatra se da poslodavci trebaju tu vrstu usluge kako bi privukli i zadržali svoje zaposlenike (koju bi zaposlenici inače morali sami platiti), a ne zbog potrebe samog proizvodnog procesa (usp. SNA 2008, 7.51.);";

ii. u točki (f) prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„(f) kupnja usluga povezanih sa stjecanjem prava vlasništva nad zemljištem, zgradama i ostalim postojećim fiksnim kapitalnim dobrima, kao što su naknade posrednicima, odvjetnicima, mjernicima, inženjerima itd., kao i pristojbe za upis u zemljišne knjige (usp. ESA 2010, 3.133.).";

(y) u točki 2.111. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Kupovna cijena uključuje i sve troškove prijevoza koje kupac plaća zasebno kako bi preuzeo isporuku u traženo vrijeme i na traženom mjestu, nakon odbitka za bilo kakve popuste na veliku količinu ili izvansezonsku kupnju u odnosu na standardne cijene ili naknade, ne uključujući kamate ili naknade za usluge koje su zaračunate prema kreditnim uvjetima, ne uključujući izvanredne troškove nastale kao rezultat neplaćanja unutar razdoblja navedenog u vrijeme kada su kupovine izvršene (ESA 2010, 3.06.).";

(aa) u naslovu odjeljka D „(usp. ESA 95, 3.100 do 3.116)" zamjenjuje se s

„(usp. ESA 2010, od 3.122. do 3.157.)";

(bb) točka 2.115. zamjenjuje se sljedećim:

„2.115. Bruto investicije u kapital obuhvaćaju:

— bruto investicije u fiksni kapital (P.51 g),

— promjene u stanju zaliha (P.52),

— nabave dragocjenosti umanjene za prodaje (P.53).";

(cc) točka 2.117. zamjenjuje se sljedećim:

„2.117. Bruto investicije mjere se kao bruto potrošnja fiksnog kapitala (P.51c).

Neto investicije (P.51n) dobivaju se oduzimanjem potrošnje fiksnog kapitala od bruto investicija. Potrošnja fiksnog kapitala jest smanjenje vrijednosti fiksnih kapitalnih dobara kao rezultat njihova uobičajenog trošenja i habanja tijekom proizvodnog procesa (usp. 3.099.).";

(dd) u odjeljku D, podnaslov„1. BIFK" zamjenjuje se sljedećim:

„1. **Bruto investicije u fiksni kapital (BIFK)**";

(ee) točka 2.118. zamjenjuje se sljedećim:

„2.118. Bruto investicije u fiksni kapital sastoje se od nabava rezidentnih proizvođača, umanjenih za prodaje, dugotrajne imovine u određenom razdoblju, uvećano za određene dodatke vrijednosti neproizvedene imovine ostvarene proizvodnom djelatnošću proizvođača ili institucionalne jedinice (ESA 2010, od 3.125. do 3.129.). Dugotrajna imovina jest proizvedena imovina koja se upotrebljava u proizvodnji dulje od jedne godine (usp. ESA 2010, 3.124. i Prilog 7.1.).";

(ff) točka 2.122. zamjenjuje se sljedećim:

„2.122. Određivanje bruto investicija u fiksni kapital pojedinih sektora ili grana gospodarstva temelji se na kriteriju prava vlasništva (nabava, prodaja), a ne na kriteriju upotrebe dobara. Potrebno je napomenuti da se dugotrajna imovina stečena financijskim leasingom (ali ne ona koja je jednostavno u najmu) obrađuje kao imovina najmoprimca ako je najmoprimac proizvođač), a ne najmodavca, koji knjiži financijsku imovinu u iznosu jednakom iznosu fiktivnog potraživanja (usp. 2.109. (d)) i poglavlje 15. ESA-e 2010 o razlici među različitim oblicima najma trajne robe) [1].";

(gg) u točki 2.123. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Primjena kriterija prava vlasništva ovisi o statističkom sustavu na temelju kojega se izračunavaju bruto investicije u fiksni kapital.";

(hh) točka 2.124. zamjenjuje se sljedećim:

„2.124. Nabave dugotrajne imovine obuhvaćaju novu ili postojeću dugotrajnu imovinu koja je stečena (kupljena, stečena razmjenom, primljena kapitalnim transferima u naravi ili stečena financijskim leasingom), dugotrajnu imovinu proizvedenu i zadržanu radi proizvođačeve vlastite upotrebe, značajnija poboljšanja dugotrajne imovine i neproizvedene materijalne imovine, prirodni rast poljoprivredne imovine (stoke i nasada) i troškove povezane s prijenosom prava vlasništva neproizvedene imovine (usp. ESA 2010, 3.125. (a)).";

(ii) točka 2.125. briše se;

(jj) u točki 2.126. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Kupnja ili proizvodnja za vlastite potrebe niza trajnih dobara potrebnih za početno instaliranje smatra se investicijom u fiksni kapital.";

(kk) točka 2.129. zamjenjuje se sljedećim:

„2.129. U SNA-i 2008 navodi se da bi poboljšanja dugotrajne imovine trebalo odrediti na temelju opsega promjena značajki dugotrajne imovine, tj. znatne promjene u veličini, obliku, radu, kapacitetu ili očekivanom korisnom vijeku trajanja, ili na temelju činjenice da te vrste poboljšanja nisu one promjene koje bi uobičajeno nastale na drugoj istovrsnoj dugotrajnoj imovini kao dio programa redovnog održavanja i popravaka (usp. SNA 2008, 10.43. i 10.46.).";

(ll) točka 2.130. zamjenjuje se sljedećim:

„2.130. Prodaje dugotrajne imovine obuhvaćaju prodaju, rušenje, rashodovanje ili uništavanje dugotrajne imovine koje provodi njezin vlasnik, odnosno njezin prijenos razmjenom ili kapitalnim transferima u naravi (usp. ESA 2010, 3.125. (b) i 3.126.). Prodaje bi obično trebale dovesti do promjene u pravu vlasništva i imati izravnu ekonomsku svrhu (zbog toga dugotrajna imovina koju je vlasnik srušio, rashodovao ili uništio kako bi se onemogućila njezina buduća gospodarska upotreba nije uključena u te prodaje) (usp. SNA 2008, 10.38.). No neke prodaje mogu ostati unutar iste institucionalne jedinice, kao što je slučaj sa životinjama koje poljoprivrednik zakolje i koje konzumira njegova obitelj.";

(mm) u točki 2.134. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Kakoje definirano u bilancama (usp. ESA 2010, 7.12. i 7.13.), promjena vrijednosti nekog dijela imovine koja se dogodila između kraja i početka računovodstvenog razdoblja može se opisati na sljedeći način:";

(nn) u točki 2.136. posljednja alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— promjene u klasifikaciji ili strukturi dugotrajne imovine: npr. promjene u ekonomskoj namjeni poljoprivrednog zemljišta, stoka za mlijeko namijenjena proizvodnji mesa (usp. 2.149., bilješka br. 2.) ili gospodarske zgrade prenamijenjene za privatnu ili drugu ekonomsku upotrebu.";

(oo) točka 2.138. zamjenjuje se sljedećim:

„2.138. U ESA-i 2010 razlikuje se više elemenata koje bi trebalo bilježiti kao bruto investicije u fiksni kapital (usp. ESA 2010, 3.127.):

— stambene zgrade,

— ostale zgrade i objekti koji uključuju značajna poboljšanja zemljišta,

— strojevi i oprema, npr. brodovi, automobili i računala,

— sustavi naoružanja,

— uzgojeni biološki resursi, npr. drveće i životinje,

— troškovi prijenosa vlasništva neproizvedene imovine, npr. zemljišta, ugovora, najmova i licenci,

— istraživanje i razvoj, uključujući proizvodnju slobodno dostupnog istraživanja i razvoja,

— istraživanje i procjena ruda,

— računalni softver i baze podataka,

— zabavni te književni ili umjetnički originali,

— ostala prava intelektualnog vlasništva.";

(pp) točka 2.139. zamjenjuje se sljedećim:

„2.139. Za potrebe izrade ERP-a razlikuju se sljedeće vrste elemenata bruto investicija u fiksni kapital:

— nasadi koji nose višegodišnji urod,

— stoka klasificirana kao dugotrajna imovina,

— dugotrajna imovina osim poljoprivredne imovine:

— strojevi i ostala kapitalna dobra,

— prijevozna oprema,

— gospodarske zgrade (koje nisu namijenjene stanovanju),

— ostali objekti s izuzetkom poboljšanja zemljišta (ostale zgrade i objekti itd.),

— ostalo (računalni softver itd.),

— značajna poboljšanja zemljišta,

— troškovi povezani s prijenosom prava vlasništva nad neproizvedenom imovinom kao što su zemljište i prava proizvodnje,

— istraživanje i razvoj, što obuhvaća istraživanje i razvoj iz specijaliziranih jedinica te istraživanje i razvoj za vlastitu proizvodnju.";

(qq) točka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) Nasadi koji nose višegodišnji urod";

(rr) točka 2.141. zamjenjuje se sljedećim:

„2.141. Prema ESA-i 2010 (3.125.) bruto ulaganje u fiksni kapital u nasade odgovara vrijednosti nabava prirodnih dobara umanjenih za prodaje koja donose višekratni urod (kao što su voćke) i koja su dosegla puni rod, kojima se dodaje prirast tih prirodnih dobara dok ne dosegnu zrelost (odnosno donesu plodove) tijekom predmetnog računovodstvenog razdoblja.";

(ss) točka 2.144. zamjenjuje se sljedećim:

„2.144. Prodaje nasada (koja se bilježe kao negativno bruto ulaganje u fiksni kapital) mogu se pojaviti u dva oblika: može doći do prodaje stalnih nasada drugim (poljoprivrednim) jedinicama i u tom se slučaju u ERP se knjiže samo troškovi povezani s prijenosom vlasništva. Druga mogućnost jest da senasadi posijeku. No u tom slučaju, sukladno općoj definiciji prodaja, posječeni nasadi moraju imati izravnu gospodarsku uporabu; drugim riječima, potrebno je protuknjiženje u obliku korištenja roba i usluga (npr. prodaja poduzeću specijaliziranom za prodaju drva [1]). U tom drugom slučaju prodaje nasada koje se bilježe kao negativno bruto ulaganje u fiksni kapital trebale bi imati manj iznos.";

(tt) točka 2.148. zamjenjuje se sljedećim:

„2.148. Rad na imovini u obliku uzgajanih biljnih kultura, tj. nasada, bilježi se kao prodaja koju obavljaju poduzeća specijalizirana za takvu vrstu ugovornog posla u poljoprivredi (uz pripremanje tla, nabavu strojeva, sadnju, radnu snagu itd.) ili kao output fiksnih kapitalnih dobara proizvedenih za vlastite potrebe (usp. 1.75.).";

(uu) točka 2.151. zamjenjuje se sljedećim:

„2.151. Mjerenje BIFK (bruto investicija) u stoku samo je jedan element promjene vrijednosti imovine. Zapravo, BIFK u stoku može se izmjeriti samo promjenom u broju stoke, koja se vrednuje prema prosječnoj cijeni u kalendarskoj godini za svaku kategoriju stoke (kvantitativna metoda), ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

— nema nominalnih dobitaka ili gubitaka iz revalorizacije imovine (tj. uobičajeno kretanje cijena i brojčanog stanja stoke),

— nema drugih promjena opsega (tj. nema gubitaka zbog prirodnih katastrofa, promjena u klasifikaciji itd.),

Druga metoda izračuna (izravna metoda) sastoji se od mjerenja tijekova ulaza i izlaza za svaku kategoriju stoke po odgovarajućim cijenama: osim nabava i prodaja, tom metodom moraju se uzeti u obzir ulazi (posebno rođenja) i izlazi na poljoprivrednim gospodarstvima.";

(vv) u točki 2.152. dodaje se sljedeća rečenica na kraju točke:

„To je odstupanje od ESA-e 2010";

(ww) točka 2.153. zamjenjuje se sljedećim:

„2.153. Prema SNA-i u teoriji bi se trebala izračunati potrošnja fiksnog kapitala za stoku (*). U praksi, potrošnja fiksnog kapitala za stoku odgovara mjerenju očekivanog pada produktivnosti stoke kada se upotrebljava u proizvodne svrhe, a to se smanjenje pak odražava u ažuriranoj vrijednosti budućeg prihoda od te stoke. No zbog praktičnih poteškoća u procjeni potrošnje fiksnog kapitala (utvrđivanje parametara izračuna vrlo je složeno, usp. 3.105. i 3.106.), za stoku u produktivnoj dobi ne bi se trebala izračunavati potrošnja fiksnog kapitala.

(*) U skladu sa SNA-i 2008 (10.94.), za razliku od ESA-e 2010 (3.140.), trebalo bi za stoku izračunati potrošnju fiksnog kapitala.";

(xx) točka (l) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) Dugotrajna imovina osim poljoprivredne imovine";

(yy) točka 2.162. zamjenjuje se sljedećim:

„2.162. Dugotrajna imovina osim poljoprivredne imovine (nasada i stoke) obuhvaća sljedeće elemente:

— strojeve i ostala kapitalna dobra,

— prijevoznu opremu,

— gospodarske zgrade (koje nisu namijenjene stanovanju),

— drugo (druge zgrade i objekte, računalni softver itd.),";

(zz) točka (m) zamjenjuje se sljedećim:

„(m) Značajna poboljšanja zemljišta";

(aaa) točka 2.166. zamjenjuje se sljedećim:

„2.166. Značajna poboljšanja neproizvedene materijalne imovine odgovaraju uglavnom poboljšanju zemljišta (bolja kakvoća zemljišta i viši prinos zbog navodnjavanja, odvodnjavanja i mjera zaštite od poplava itd.) i trebala bi se tretirati kao bilo koje druge bruto investicije u fiksni kapital (ESA 2010, 3.128.).";

(bbb) u točki 2.167. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„To se posebno tiče troškova infrastrukturnih radova kao što su čišćenje, izravnavanje, odvodnjavanje, navodnjavanje i učvršćivanje (usp. ESA 2010, 3.128. i SNA 2008, od 10.79. do 10.81.).";

(ccc) umeće se sljedeća točka 2.168.1.:

„(o) Istraživanje i razvoj

2.168.1. Istraživanje i razvoj sastoji se od vrijednosti izdataka za kreativnu djelatnost koja se sustavno poduzima radi povećanja znanja i upotrebe tog znanja pri osmišljavanju novih primjena. Osim u slučaju kada se vrijednost može razumno procijeniti, ona se u pravilu računa kao zbroj troškova, uključujući troškove neuspješnog istraživanja i razvoja (usp. ESA 2010, Prilog 7.1.).";

(ddd) točka 2.169. mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sitni alat, radna odjeća, rezervni dijelovi i oprema, čak i ako uobičajeni vijek trajanja te robe premašuje godinu dana; zbog njihova redovitog obnavljanja i usklađivanja s poslovnom računovodstvenom praksom, kupnja te robe smatra se intermedijarnom potrošnjom (usp. 2.105. i 2.106.);";

ii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) usluge oglašavanja, ispitivanja tržišta itd. Kupnja tih usluga uključena je u intermedijarnu potrošnju (usp. 2.108. (d));";

(eee) u točki 2.176. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Isto tako, vrijednost povećanja nedovršene proizvodnje može se procijeniti vrijednošću proizvodnih troškova s maržom/dodatkom za očekivani poslovni višak ili (procijenjeni) mješoviti dohodak (usp. ESA 2010, 3.47. i 3.48.).";

(fff) u točki 2.178. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Taj problem, koji je specifičan za poljoprivredu, prepoznat je u ESA 2010 (usp. 3.153. (c)).";

(ggg) točka 2.186. zamjenjuje se sljedećim:

„2.186. Druga metoda za određivanje vrijednosti zaliha sezonskih proizvoda jest proučavanje kretanja cijena robe na zalihama. Cijena robe može se mijenjati tijekom skladištenja zbog najmanje triju razloga (SNA 2008, 6.143.):

— proizvodni proces dovoljno je dug da bi trebalo primijeniti diskontne čimbenike za poslove započete znatno ranije prije isporuke,

— fizičke značajke robe mogu se poboljšati ili pogoršati tijekom vremena,

— mogu postojati sezonski čimbenici koji utječu na ponudu ili potražnju, što uzrokuje redovite i predvidljive promjene cijene robe tijekom godine iako se fizičke značajke robe nisu promijenile,";

(hhh) točka 2.187. zamjenjuje se sljedećim:

„2.187. Razlika između cijene po kojoj se proizvodi stavljaju u zalihe i cijene po kojoj se povlače iz zaliha trebala bi odražavati vrijednost dodatnog outputa proizvedenog tijekom skladištenja (SNA 2008, 6.143.) jer su proizvodi koji su povučeni sa skladišta nekoliko mjeseci nakon branja ili žetve ekonomski drugačiji od onih koji su bili uskladišteni. Ta vrsta porasta vrijednosti proizvoda ne bi se smjela računati kao nominalni dobitak iz revalorizacije.".

6. odjeljak III. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 3.009. zamjenjuje se sljedećim:

„3.009. Bruto plaće i nadnice te stvarna socijalna davanja (za račun poslodavca) bilježe se u razdoblju u kojemu je obavljen posao, iako se premije i druga izvanredna plaćanja bilježe u trenutku kada dospijevaju na plaćanje (usp. ESA 2010, 4.12.).";

(b) točka 3.010. zamjenjuje se sljedećim:

„3.010. Porezi na proizvodnju bilježe se u trenutku odvijanja djelatnosti, transakcija i drugih događaja koji uzrokuju nastanak fiskalnih obveza (usp. ESA 2010, 4.26.). Slično tome, subvencije na proizvodnju bilježe se kad nastane transakcija ili drugi događaj (proizvodnja, prodaja, uvoz itd.) koji dovodi do subvencije (usp. ESA 2010, 4.39.).";

(c) točka 3.011. zamjenjuje se sljedećim:

„3.011. Kamata se bilježi tijekom računovodstvenog razdoblja u kojem dospijeva, bez obzira je li stvarno plaćena (usp. ESA 2010, 4.50. i dalje). Bilježe se kontinuirano za predmetni iznos kapitala. I zakupnine se bilježe za razdoblje u kojemu dospijevaju (usp. ESA 2010, 4.75.).";

(d) točka 3.012. zamjenjuje se sljedećim:

„3.012. Kapitalni transferi (investicijske potpore i drugi prijenosi) bilježe se u trenutku dospijeća plaćanja (ili u slučaju prijenosa u naturi, kad se prenese vlasništvo imovine ili kad se otpiše dug) (usp. ESA 2010, 4.162. i 4.163.).";

(e) u naslovu dijela C „(usp. ESA 95, 4.02 do 4.13)" zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 4.02. do 4.13.)";

(f) u točki 3.015. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Naknade zaposlenicima definiraju se kao ukupne naknade u novcu ili naturi koje poslodavac isplaćuje zaposleniku u zamjenu za rad obavljen u računovodstvenom razdoblju (usp. ESA 2010, 4.02.).";

(g) u točki 3.018. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) robu i usluge koje kupuju poslodavci uz uvjet da su te kupnje u skladu s definicijom plaća u naturi (tj. kada ne čine intermedijarnu potrošnju). Posebno, prijevoz zaposlenika između njihovog mjesta rada i kuće dio je njihovih plaća u naturi, osim ako se putovanja ne odvijaju tijekom radnog vremena. Ta kategorija uključuje plaćene usluge smještaja i jaslica za djecu itd. (usp. ESA 2010, 4.05.)";

(h) u točki 3.020. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Sve te stavke knjiže se kao intermedijarna potrošnja poslodavaca (usp. ESA 2010, 4.07.).";

(i) točka 3.023. zamjenjuje se sljedećim:

„3.023. Imputirani socijalni doprinosi poslodavaca protustavka su drugim naknadama socijalnog osiguranja, koje poslodavci izravno plaćaju zaposlenicima ili bivšim zaposlenicima i drugim prihvatljivim osobama bez sudjelovanja osiguravajućih društava ili samostalnih mirovinskih fondova (*) (usp. ESA 2010, 4.10.). Ti se doprinosi bilježe u razdoblju u kojemu je obavljen posao (ako su protustavka obveznim socijalnim davanjima) ili u razdoblju u kojemu su pružena davanja (ako su protustavka dobrovoljnim socijalnim davanjima). Imputirani socijalni doprinosi poslodavaca dijele se u dvije kategorije: (a) Imputirani mirovinski doprinosi poslodavaca i (b) Imputirani nemirovinski doprinosi poslodavaca (ESA 2010, 4.10. i 4.97.).

(*) Oni se posebno odnose na plaće i nadnice koje poslodavci privremeno nastavljaju uplaćivati svojim zaposlenicima u slučaju bolesti, porodiljnog dopusta, nesreća na radu, invalidnosti ili tehnološkog viška, u mjeri u kojoj se predmetni iznosi mogu zasebno identificirati.";

(j) u naslovu dijela D „(usp. ESA 95, 4.14 do 4.29)" zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 4.14. do 4.29.)";

(k) u točki 3.025. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ti se porezi plaćaju neovisno o ostvarenoj dobiti (usp. ESA 2010, 4.14.).";

(l) točka 3.026. zamjenjuje se sljedećim:

„3.026. Porezi na proizvodnju i uvoz dijele se na:

— poreze na proizvode (D.21):

  — porezi tipa PDV-a (D.211),

  — porezi i carine na uvoz osim PDV-a (D.212) i

  — porezi na proizvode osim PDV-a i uvoznih poreza (D.214),

— ostale poreze na proizvodnju (D.29.).";

(m) u točki 3.027. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„3.027. Porezi mogu odgovarati novčanom iznosu utvrđenom po jedinici robe ili usluge ili izračunanom *ad valorem* kao fiksni postotak jedinične cijene ili vrijednosti robe ili usluge (usp. ESA 2010, 4.16.).”;

(n) u točki 3.028. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Porezi tipa PDV-a su porezi na robu i usluge koje poduzeća postupno prikupljaju i koji se na kraju u cijelosti naplaćuju od konačnog kupca (cf. ESA 2010, 4.17.).”;

(o) točka 3.029. zamjenjuje se sljedećim:

„3.029. Porezi i carine na uvoz osim PDV-a obuhvaćaju obvezna plaćanja osim PDV-a koja opća država ili institucije Europske unije nameću na uvezenu robu kako bi se odobrilo njezino slobodno kretanje na gospodarskom području i na usluge koje rezidentnim jedinicama pružaju nerezidentne jedinice (usp. ESA 2010, 4.18.)”;

(p) u točki 3.030. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Oni uključuju uvozne carine i ostale poreze kao što su davanja na uvezene poljoprivredne proizvode, novčane naknade koje se plaćaju za uvoz, trošarine itd.”;

(q) točka 3.031. zamjenjuje se sljedećim:

„3.031. Porezi na proizvode, osim PDV-a i uvoznih poreza, sastoje se od poreza na robu i usluge rezidentnih poduzeća koji su plativi kao posljedica proizvodnje, izvoza, prodaje, prijenosa, leasinga ili isporuke tih roba ili usluga, ili zbog njihove upotrebe za vlastitu finalnu potrošnju ili investiranja u vlastiti kapital (usp. ESA 2010, 4.19. i 4.20.).”;

(r) u točki 3.035. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U ESA-i 2010 (4.17.) opisan je standardni sustav PDV-a prema kojemu svako poduzeće ima pravo od iznosa PDV-a koji duguje za svoje vlastite prodaje oduzeti iznos poreza koji je platilo za kupnju intermedijarnih inputa ili kapitalnih dobara.”;

(s) u točki 3.038. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Odredbama ESA-e 2010, 4.17. utvrđuje se jedinstvena metoda bilježenja PDV-a.”;

(t) točka 3.044. zamjenjuje se sljedećim:

„3.044. Ostali porezi na proizvodnju uključuju sve poreze koje poduzeća snose kao posljedicu bavljenja proizvodnjom, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodanih dobara ili usluga (usp. ESA 2010, 4.22.). Oni se mogu plaćati na zemljište, dugotrajnu imovinu ili radnu snagu zaposlenu u proizvodnom procesu, na određene djelatnosti ili transakcije.”;

(u) u točki 3.050. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) novčane kazne i penali te troškovi povezani s ubiranjem ili povratom ne bi se trebali bilježiti s porezima na koje se odnose, osim ako se ne mogu razlikovati od njih (usp. ESA 2010, 4.133.);”;

(v) u naslovu dijela E „(usp. ESA 95, 4.30 do 4.40)” zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 4.30. do 4.40.)”;

(w) u točki 3.051. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Subvencije na proizvode obično se ne bilježe u netržišni output (P.13) (usp. ESA 2010, 4.30.).”;

(x) točka 3.052. zamjenjuje se sljedećim:

„3.052. Subvencije se dijele na:

— subvencije na proizvode (D.31):

  — uvozne subvencije (D.311),

  — ostale subvencije na proizvode (D.319) i

— ostale subvencije na proizvodnju (D.39).”;

(y) u točki 3.053. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Subvencije na proizvode obično se mogu odnositi na tržišni output (P.11) ili output za vlastitu finalnu upotrebu (P.12) (cf. ESA 2010, 4.33.).";

(z) u točki 3.054. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„One mogu uključivati gubitke nastale zbog namjerne državne politike državnih trgovinskih organizacija čija je funkcija kupovati proizvode od nerezidenata pa ih zatim prodavati rezidentima po nižim cijenama (usp. ESA 2010, 4.34.).";

(aa) točka 3.058. zamjenjuje se sljedećim:

„3.058. Ostale subvencije na proizvodnju sastoje se od subvencija koje nisu subvencije na proizvode i koje rezidentne proizvođačke jedinice mogu dobiti na temelju bavljenja proizvodnjom. Ostali netržišni proizvođači za svoj netržišni output mogu dobiti ostale subvencije na proizvodnju samo ako takva plaćanja od opće države podliježu općim propisima primjenjivima na tržišne i netržišne proizvođače (usp. ESA 2010, 4.36.). U ESA-i 2010 navode se četiri ostale subvencije na proizvodnju (usp. ESA 2010, 4.37.): subvencije za plaće ili radnu snagu, subvencije za smanjenje zagađenja, potpore za oslobođenje od plaćanja kamata te prekomjerno plaćanje PDV-a. Ta se plaćanja većinom odnose na preuzimanje proizvodnih troškova ili potpore za promjene proizvodne metode.";

(bb) u točki 3.064. u drugoj alineji, prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„— potpore za oslobađanje od plaćanja kamata (usp. ESA 2010, 4.37. (c)) rezidentnim proizvodnim jedinicama čak i ako su namijenjene poticanju investicija (*).

(*) No kada potpora služi dvostrukoj svrsi financiranja amortizacije duga i plaćanja kamata na njega i kada se ne može razdijeliti između tih dvaju elemenata, cjelokupna potpora tretira se kao investicijska potpora.";

(cc) točka 3.067. mijenja se kako slijedi:

i. u drugoj alineji prve dvije rečenice zamjenjuju se sljedećim:

„— tekući transferi proizvodnim poljoprivrednim jedinicama koje provodi agencija za reguliranje tržišta. Oni bi se trebali bilježiti kao sastavnice outputa proizvoda za koje je plaćen transfer, ako je agencija za reguliranje tržišta uključena isključivo u kupnju, prodaju ili skladištenje dobara.";

ii. u petoj alineji druga i treća rečenica zamjenjuju se sljedećim:

„Neovisno o tome jesu li transferi u novcu ili naturi, za posljedicu bi trebali imati razmjernu promjenu financijske ili nefinancijske imovine prikazane u bilanci jedne ili obiju stranaka u transakciji (usp. ESA 2010, 4.145.). Kapitalni transferi obuhvaćaju poreze na kapital, investicijske potpore i ostale kapitalne transfere (usp. ESA 2010, 4.147.).";

(dd) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Agencije za reguliranje tržišta";

(ee) točka 3.068. zamjenjuje se sljedećim:

„U raščlambi gospodarstva agencije za reguliranje tržišta razvrstavaju se kako slijedi:

(a) ako se bave isključivo kupnjom, prodajom ili skladištenjem robe:

i. po industrijama, u trgovinu; ta djelatnost obično se smatra outputom nefinancijskih tržišnih usluga;

ii. po sektorima, u nefinancijska društva i navodna društva, ako se te agencije za reguliranje tržišta smatraju institucionalnim jedinicama u smislu ESA-e 2010, a u suprotnom, u sektor kojemu pripada veća jedinica;

(b) kada se bave isključivo isplaćivanjem subvencija:

i. po industrijama, u grane netržišnog outputa opće države jer prema pravilima ESA-e 2010 samo država (uz institucije Europske unije) može plaćati subvencije;

ii. po sektorima, u sektor opće države (usp. prethodnu alineju);

(c) ako se bave kupnjom, prodajom i skladištenjem robe te plaćanjem subvencija:

i. po industrijama, u granu trgovine, kada se radi o njihovim proizvodnim jedinicama (vrsta lokalnog JVD-a) koje kupuju, prodaju ili skladište robu te u grane netržišnog outputa opće države zajedno sa svojim proizvodnim jedinicama;

ii. po sektorima, u sektor opće države jer samo opća država može plaćati subvencije. Svrstavanje u drugi sektor značilo bi da subvencije koje isplaćuje agencija za reguliranje tržišta više ne predstavljaju subvencije u smislu ESA-e 2010.";

(ff) u točki 3.069. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Posebno, ako se agencije za reguliranje tržišta razvrstaju u sektor opće države, subvencije koje su isplaćene agencijama povezane s procesima reguliranja tržišta (kupnja, skladištenje i ponovna prodaja) pojavljuju se kao „Uporabe", ali i kao „Izvori" u sektoru opće države.";

(gg) u naslovu dijela F „(usp. ESA 95, 4.41 do 4.76)" zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 4.41. do 4.76.)";

(hh) točka 3.070. zamjenjuje se sljedećim:

„3.070. Dohodak od imovine jest dohodak koji prima vlasnik financijske imovine ili materijalne neproizvedene imovine u zamjenu za davanje sredstava ili stavljanje materijalne neproizvedene imovine na raspolaganje nekoj drugoj institucionalnoj jedinici (ESA 2010, 4.41.).";

(ii) točka 3.071. zamjenjuje se sljedećim:

„3.071. U ESA-i 2010 dohotci od imovine klasificiraju se na sljedeći način:

— kamata (D.41),

— raspodijeljeni dohoci društava (dividende i isplate s dohotka navodnih društava) (D.42),

— reinvestirana dobit od izravnih stranih ulaganja (D.43),

— ostali dohotci od ulaganja (D.44): dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja (D.441), dohodak od ulaganja koji se plaća iz mirovinskih prava (D.442), dohodak od ulaganja koji se može pripisati dioničarima zajedničkih investicijskih fondova (D.443),

— zakupnine (D.45).";

(jj) točka 3.073. zamjenjuje se sljedećim:

„3.073. Samo tri vrste dohotka od imovine mogu biti relevantne za ERP:

— kamate (D.41), zakupnine (D.45) i dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja (D.441).";

(kk) podnaslov „2. Kamate" zamjenjuje se sljedećim:

„2. **Kamate**

(ESA 2010, od 4.42. do 4.52.)";

(ll) točka 3.077. zamjenjuje se sljedećim:

„Trebalo bi zabilježiti i kamate koje se potražuju povezane s poljoprivrednim djelatnostima po jedinicama koje pripadaju poljoprivrednim poduzećima. Kamate koje potražuju pojedina poduzeća isključene su iz mjerenja poduzetničkog dohotka poljoprivredne industrije jer se smatra da većina kamatonosne imovine nije povezana s poljoprivrednom djelatnošću jedinica i jer je teško razlikovati obiteljsku imovinu od imovine koja se upotrebljava u proizvodnji (*).

(*) Kamate koje se potražuju odgovaraju „Ostalim računima potraživanja" (F.8) u financijskom računu.";

(mm) u točki 3.079. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ti se troškovi smatraju naknadom za usluge koje su pružili financijski posrednici svojim klijentima, a ne kao plaćanje kamate (vidjeti 2.107.1. i 2.108. (i); ESA 2010, 4.51.).";

(nn) podnaslov „3. Zakup (zemljišta i podzemnih nalazišta)” zamjenjuje se sljedećim:

„3. **Zakupnine (od zemljišta i podzemnih nalazišta)**

(ESA 2010, od 4.72. do 4.76.)”;

(oo) u točki 3.080. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Zakupnine odgovaraju plaćanjima izvršenima vlasniku neproizvedene materijalne imovine (zemljišta i podzemna nalazišta) u zamjenu za ustupanje imovine na korištenje nekoj drugoj jedinici.”;

(pp) u točki 3.082. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„To pravilo je prilagođena verzija preporuke ESA-e (ESA 2010, 4.73.) [2].”;

(qq) podnaslov „4. Dohodak od imovine pripisan” zamjenjuje se sljedećim:

„4. **Dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja (koji nije obuhvaćen ERP-om)**”;

(rr) u točki 3.086. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja odgovara ukupnim primarnim dohocima primljenim od ulaganja tehničkih pričuva za osiguranje i mirovinskih fondova (usp. ESA 2010, 4.68.).”;

(ss) u točki 3.087. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Dohodak od ulaganja koji se može pripisati vlasnicima polica osiguranja nije obuhvaćen ERP-om.”;

(tt) u naslovu dijela G „(usp. ESA 95, 4.145 do 4.167)” zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 4.145. do 4.167.)”;

(uu) točka 3.089. zamjenjuje se sljedećim:

„3.089. Investicijske potpore jesu kapitalni transferi u gotovini ili naturi opće države ili inozemstva drugim rezidentnim ili nerezidentnim institucionalnim jedinicama s ciljem djelomičnog ili potpunog financiranja troška nabave fiksnih kapitalnih dobara (usp. ESA 2010, 4.152.). Investicijske potpore iz inozemstva obuhvaćaju potpore koje izravno plaćaju institucije Europske unije u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR)).”;

(vv) u točki 3.091. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Najvažnije vrste ostalih potpora EFJP-a, EAFRD-a i investicijskih potpora za poljoprivredu su sljedeće:”;

(ww) točka 3.092. zamjenjuje se sljedećim:

„3.092. Investicijske potpore u novcu trebale bi se bilježiti po dospijeću plaćanja. Investicijske potpore u naturi bilježe se kada se prenese vlasništvo nad imovinom (usp. ESA 2010, 4.162.).”;

(xx) točka 3.093. zamjenjuje se sljedećim:

„3.093. Ostali kapitalni transferi pokrivaju transfere osim investicijskih potpora i poreza na kapital, kojima se ne preraspodjeljuje dohodak već štednja ili bogatstvo među različitim sektorima ili podsektorima gospodarstva ili inozemstva. Mogu biti u novcu ili naturi (slučajevi preuzimanja ili otpisa duga) i odgovaraju dobrovoljnim transferima bogatstva (ESA 2010, 4.164.).”;

(yy) u točki 3.095. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Uključuju i prijenose opće države kako bi se pokrili gubici akumulirani tijekom više financijskih godina ili iznimni gubici izazvani uzročnicima koji su izvan kontrole poduzeća (usp. ESA 2010, 4.165.).”;

(zz) točka 3.096. zamjenjuje se sljedećim:

„3.096. U slučaju poljoprivrede, ostali kapitalni transferi uključuju i:

— potpore za trajno napuštanje voćnjaka ili vinograda,

— potpore za prestanak ili smanjenje proizvodnje mlijeka (ako eksplicitno ili implicitno utječu na vrijednost kvota),

— nadoknadu za iznimne i katastrofalne gubitke fiksnih kapitalnih dobara koji se upotrebljavaju u proizvodnji poljoprivrednih dobara (npr. životinje i oprema) (usp. 2.045. i 3.067.),

— potpore za pokretanje poslovanja mladim poljoprivrednicima u svrhe koje se ne odnose na financiranje nabave imovine,

— potpore za nadoknađivanje smanjenja vrijednosti imovine ili smanjenje dugova,

— velike odštete za štete ili povrede koje nisu pokrivene policama osiguranja (osim plaćanja opće države ili iz inozemstva opisana u ESA-i 2010 pod 4.165. (a)) o kojima odlučuju sudovi ili se namiruju izvan suda, na primjer plaćanja odštete za štete prouzročene velikim eksplozijama, izljevima nafte itd. (ESA 2010, 4.165. (h)).";

(aaa) u naslovu dijela H „(usp. ESA 95, 6.02 do 6.05)" zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, od 3.139. do 3.145.)";

(bbb) u točki 3.106. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Taj postupak osigurava i kompatibilnost između ERP-a i ESA-e 2010 (usp. ESA 2010, 3.140.) te mikroekonomskih računa mreže poljoprivrednih računovodstvenih podataka te eliminira potrebu da se napravi razlika između stočnog fonda koji se može klasificirati kao fiksno kapitalno dobro i stočnog fonda koji se može klasificirati kao zaliha.".

7. u odjeljku IV. stavku 4.06. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Opis onoga što ukupno odrađeni sati uključuju i isključuju može se pronaći u ESA-i 2010 (11.27. i 11.28.).".

8. odjeljak V. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 5.03. tablica se zamjenjuje sljedećim:

„Račun proizvodnje			Račun stvaranja dohotka			Račun poduzetničkog dohotka		
P.1		Output	B.1n		Neto dodana vrijednost	B.2n B.3n		Neto poslovni višak/neto mješoviti dohodak
P.2	–	Intermedijarna potrošnja	D.1	–	Naknade zaposlenicima	D.41	+	Kamate koje se potražuju (*)
P.51c	–	Potrošnja fiksnog kapitala	D.29	–	Ostali porezi na proizvodnju	D.41	–	Kamate koje treba platiti
			D.39	+	Ostale subvencije za proizvodnju	D.45	–	Plaćena zakupnina
B.1n	=	Neto dodana vrijednost	B.2n B.3n	=	Neto poslovni višak/neto mješoviti dohodak	B.4n	=	Neto poduzetnički dohodak
D.29	–	Ostali porezi na proizvodnju						
D.39	+	Ostale subvencije za proizvodnju						
	=	Neto dodana vrijednost prema trošku faktora/dohotku faktora						

(*) Isključivo potraživane kamate po poljoprivrednim jedinicama koje su organizirane kao poduzeća.";

(b) točka 5.16. zamjenjuje se sljedećim:

„5.16. Za analizu dugoročnih kretanja, indeksi i stope promjene pokazatelja dohotka za Europsku uniju izračunavaju se na temelju agregata EU-a izraženih u eurima po fiksnim tečajevima: za realno izražene vrijednosti (tj. nakon odbijanja učinka prosječnog rasta cijena) upotrijebljeni deflatori temelje se i na stalnoj baznoj godini.”.

9. odjeljak VI. mijenja se kako slijedi:

(a) u naslovu dijela A „(usp. ESA 95, poglavlje 10.)” zamjenjuje se sljedećim:

„(usp. ESA 2010, poglavlje 10.)”;

(b) u točki 6.01. druga rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U ESA-i 2010 (od 10.13. do 10.23.) jasno se navodi da bi sastavnica cijene trebala uključivati samo promjene koje se odnose na cijene i da bi sve ostale promjene trebalo uključiti u sastavnicu obujma.”;

(c) u točki 6.02. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Druga razlika u kakvoći, važna za ERP, proizlazi iz premještanja prodaje proizvoda između dvaju tržišta s različitim cijenama, npr. domaćeg i inozemnog, ili industrijske upotrebe i prodaje potrošačima (usp. ESA 2010, od 10.13. do 10.18.).”;

(d) u točki 6.04. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U tom slučaju u ESA-i 2010 (10.32.) navodi se da se vrijednost za tekuću godinu deflacionira odgovarajućim indeksom cijena kako bi se procijenile promjene u obujmu (ESA 2010, 10.01).”;

(e) u točki 6.06. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„To znači da se svaka promjena vrijednosti određenog tijeka mora pripisati ili promjeni cijene ili promjeni obujma ili njihovoj kombinaciji (usp. ESA 2010, 10.12.).”;

(f) točka 6.08. briše se;

(g) u točki 6.09. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U skladu s ESA-om 2010 (10.20.) u ERP-u se promjene obujma mjere primjenom Laspeyresovih indeksa, a promjene cijena mjere se primjenom Paascheovih indeksa.”;

(h) točka 6.13. zamjenjuje se sljedećim:

„6.13. Godina koja se upotrebljava za podnošenje i predstavljanje podataka u stalnim cijenama može se razlikovati od bazne godine; ona se naziva izvještajnom godinom. U nizu indeksa izvještajna godina je ona koja ima vrijednost 100.”;

(i) točka 6.14. zamjenjuje se sljedećim:

„6.14. Nizovi indeksâ obujma u cijenama izvještajne godine dobivaju se povezivanjem indeksa obračunatih u cijenama iz prethodne godine (usp. ESA 2010, 10.20.).”;

(j) točka 6.16. zamjenjuje se sljedećim:

„6.16. Primjer:

Promotrimo dva homogena osnovna proizvoda, A i B. Sljedeći nizovi temelje se na strukturi cijena za prethodnu godinu:

	n P n	n – n + 1 indeks obujma	n + 1 P n	n – n + 1 indeks cijene	n + 1P n + 1	n + 1 – n + 2 indeks obujma	n + 2P n + 1	n + 2 – n + 1 indeks cijene	n + 2 P n + 2
A	100	105,0	105	110,0	115	102,0	117	108,0	126
B	300	110,0	330	95,0	314	90,0	283	105,0	297
Ukupno	400	108,8	435	98,6	429	93,2	400	105,8	423

Indeksi obujma i cijene za cjelinu (A + B) ovise o ponderiranju zadanom za svaki proizvod, A i B.

Ako su ti nizovi izraženi u odnosu na fiksnu izvještajnu godinu (npr. n), jedini način da se zadrže isti n/n–1 indeksi obujma jest posebno ulančavanje indeksa. To daje sljedeći niz (baza odgovara 100 u godini n):

	n	n + 1	n + 2
A	100	105,0	107,1
B	100	110,0	99,0
Ukupno	100	108,8	101,4

(101,4 = 108,8 * 93,2/100)

Vrijednosti u stalnim cijenama izražene u odnosu na izvještajnu godinu n jesu:

	n	n + 1	n + 2
A	100	105	107,1
B	300	330	297,0
Ukupno	400	435	405,6

(405,6 = 400 * 101,4/100)

Iz toga proizlazi da račun više nije zbrojiv. Pribrajanje vrijednosti u stalnim cijenama za A i B daje sljedeće nizove:

	n	n + 1	n + 2
A + B	400	435	404,1

Osim kad je riječ o godini koja slijedi nakon izvještajne godine, ponovno izračunati nizovi nisu zbrojivi.";

(k) u točki 6.17. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Prema ESA-i 2010 (10.23.) nezbrojivi stalni podaci o cijenama objavljuju se bez ikakve korekcije (*).

(*) To ne isključuje mogućnost nastanka okolnosti u kojima kompilatori podataka mogu odlučiti da je bolje ukloniti razlike kako bi poboljšali ukupnu konzistentnost podataka.";

(l) u odjeljku B točki 4. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„4. **Obračun dodane vrijednosti po fiksnim godišnjim cijenama**";

(m) u točki 6.18. posljednja rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Teorijski točna metoda za izračunavanje dodane vrijednosti po fiksnim godišnjim cijenama jest da se provede „dvostruka deflacija" (usp. ESA 2010, od 10.31. do 10.32.).";

(n) točka 6.20. zamjenjuje se sljedećim:

„6.20. Primjer:

Sljedeća tablica prikazuje niz tekućih vrijednosti i vrijednosti u cijenama iz prethodne godine (obujma) koje se odnose na output i intermedijarnu potrošnju:

	n P n	n + 1 P n	n + 1 P n + 1	n + 2 P n + 1	n + 2 P n + 2
Output	150	160	170	180	200
Intermedijarna potrošnja	40	30	35	40	45

Dodana vrijednost u jedinicama obujma dobiva se oduzimanjem obujma intermedijarne potrošnje od obujma outputa. Proizlazi sljedeći niz:

	n P n	n + 1 P n	n + 1 P n + 1	n + 2 P n + 1	n + 2 P n + 2
Bruto dodana vrijednost	110	130	135	140	155

Na taj način dobivaju se sljedeći indeksi obujma u cijenama iz prethodne godine:

	n + 1	n + 2
Bruto dodana vrijednost	118,2	103,7

(118,2 = 130/110 * 100) (103,7 = 140/135 * 100)

Bruto dodana vrijednost za pojedinu godinu u cijenama za godinu n (fiksne godišnje cijene) dobiva se množenjem tekuće vrijednosti za n s verižnim indeksom obujma.

DV n + 1 (u cijenama za godinu n) = 110 * 1,182 = 130

DV n + 2 (u cijenama za godinu n) = 110 * 1,182 * 1,037 = 135”.

PRILOG II.

Prilog II. Uredbi (EZ) br. 138/2004 mijenja se kako slijedi:

1. točka 32.2. zamjenjuje se sljedećim:

		„Prijenos za referentnu godinu n		
		a	b	c
Točka	Popis varijabli	studeni godina n (procjene ERP-a)	siječanj godina n + 1 (procjene ERP-a)	rujan godina n + 1 (konačni podaci ERP-a)
32.2.	BIFK U STOKU	—	—	X”

2. točka 33.3. zamjenjuje se sljedećim:

		„Prijenos za referentnu godinu n		
		a	b	c
Točka	Popis varijabli	studeni godina n (procjene ERP-a)	siječanj godina n + 1 (procjene ERP-a)	rujan godina n + 1 (konačni podaci ERP-a)
33.3.	OSTALI BIFK (uključujući značajna poboljšanja zemljišta te istraživanje i razvoj)	—	—	X”